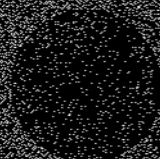
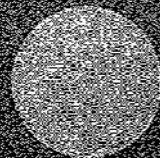
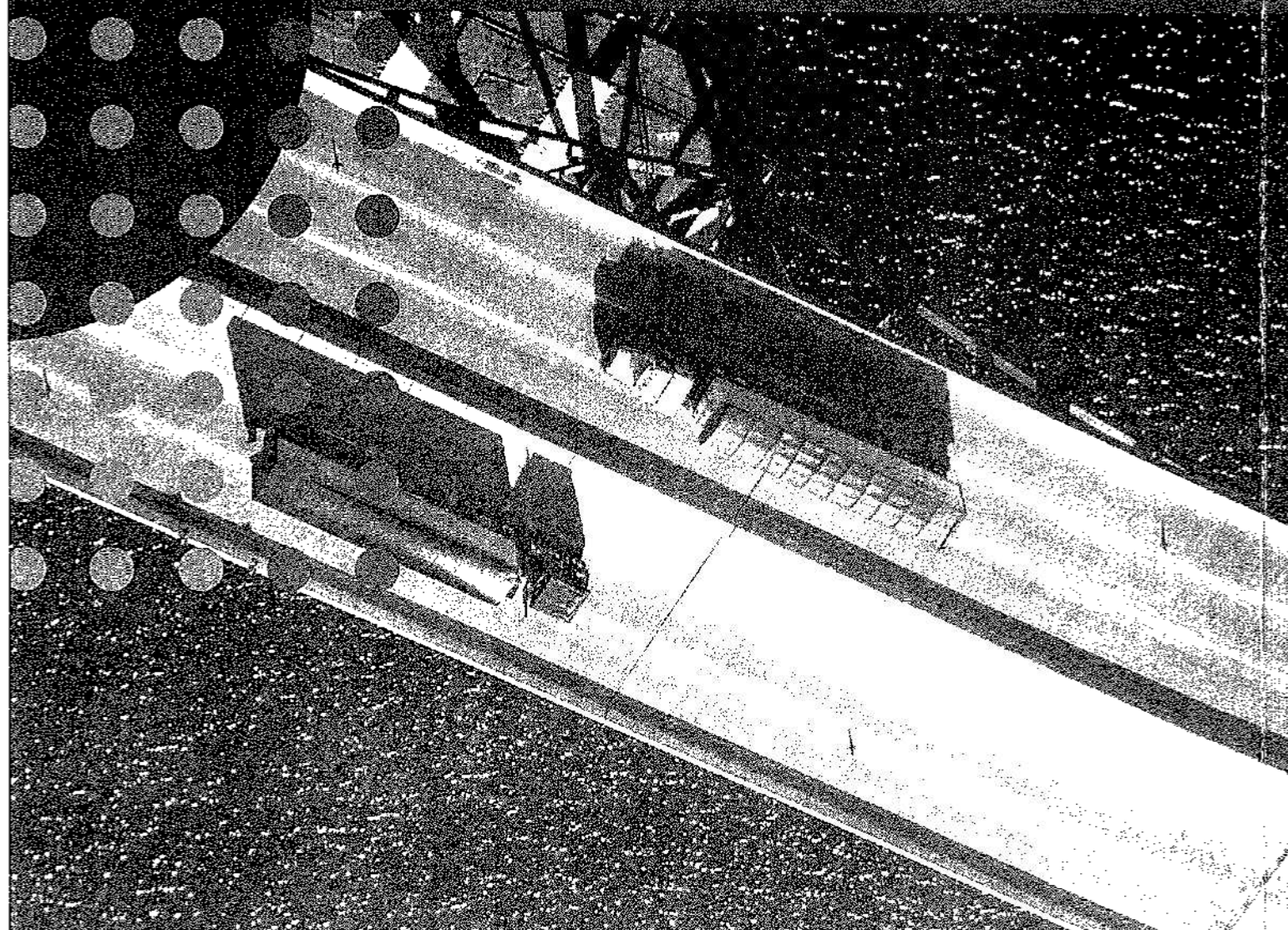

DANMARKS
STATISTIK

DANMARKS VAREIMP OG -EKSPORT 1999

Indledning

1. Grundlag for Danmarks udenrigshandelssstatistik 1999.

Grundlaget for udarbejdelsen af den danske udenrigshandelssstatistik blev fra 1. januar 1993 ændret i forbindelse med gennemførelsen af EU's indre marked. Som led i det indre marked ophævedes bl.a. grænsekontrol, og tolddokumentet bortfaldt i forbindelse med handel mellem EU-landene.

Udenrigshandelssstatistikken udarbejdes nu i to separate systemer: INTRASTAT (handel med EU-lande) og EXTRASTAT (handel med ikke-EU-lande). Selvom oplysningerne om handelen med ikke-EU-lande er til rådighed tidligere end EU-handelen, udarbejdes udenrigshandelssstatistikken fortsat som én statistik.

1.1 Lovgrundlag.

Danmarks udenrigshandelssstatistik udarbejdes på grundlag af oplysninger, som, i henhold til Lov om Danmarks Statistik, lov nr. 196 af 8. juni 1966, senest ændret ved lov nr. 599 af 22. juni 2000 (se lovuddrag i bilag 1), afgives af varemodtagere og afsendere ved import af varer fra eller eksport af varer til udlandet, herunder Grønland og Færøerne.

Grundlaget for INTRASTAT er EU's forordning 3330/91 med tilhørende ændringer og gennemførelsesbestemmelser.

INTRASTAT

Grundlaget for systemet til belysning af handel med ikke-EU-lande er EU's forordning 1172/95 med tilhørende ændringer og gennemførelsesbestemmelser.

EXTRASTAT

De afgivne oplysninger indsamles for langt størstedelens vedkommende gennem Toldstat og for udførselens vedkommende tillige gennem postvæsenet og jernbanerne.

Opgørelsen af Danmarks udenrigshandel (belyst i tabelafdeling 1) omfatter alene Danmark, ekskl. Færøerne og Grønland.

Ved udarbejdelsen følges i det væsentlige de internationale aftalte retningslinier for den statistiske belysning af international samhandel¹. Retningslinierne omfatter spørgsmål om statistikens omfang og afgrænsning, vare- og landegruppering, anvendte definitioner vedrørende værdi- og mængdeangivelser mv. Formålet med disse retningslinier er dels at sikre en hensigtsmæssig opbygning af statistikken i det enkelte land og dels at skabe størst mulig sammenlignelighed landene imellem. Fra og med 1. januar 1978 er Danmark forpligtiget til at afgive oplysninger til EU's statistiske kontor (Eurostat) i Luxembourg og til EU's administration i øvrigt.

1.2 Indsamling af oplysninger.

1.2.1 INTRASTAT (handel med EU-lande).

Tolddokumentets bortfald i forbindelse med gennemførelsen af EU's indre marked resulterede i, at et nyt system - INTRASTAT - til belysning af EU-samhandelen blev sat i værk. Tolddokumentet indeholdt ikke bare de nødvendige oplysninger til toldbehandling men også oplysningerne til udenrigshandelssstatistikken.

INTRASTAT er i princippet fælles for alle EU-landene, og hovedstilet er, at systemet skal sikre månedlige oplysninger, som er sammenlignelige med den del af det tolddokumentbaserede system, der anvendes ved opgørelsen af handelen med

INTRASTAT

¹ United Nations: Statistical Papers, Series M, No. 52, Rev. 2, International Merchandise Trade Statistics, Concepts and Definitions, New York 1998. En kommenteret oversættelse til dansk findes i publikationen Danmarks Statistik: Metodemanual for udenrigshandelssstatistik, København 1999.

ikke-EU-lande (3. lande) - EXTRASTAT. Karakteristisk for INTRASTAT-systemet er endvidere, at det skulle være enklere end det gamle system. På især to områder er dette mål tilstræbt:

For det første indsamles i INTRASTAT væsentligt færre oplysninger end i det gamle system:

- Oplysningen om oprindelsesland i EU-importen er bortfaldet - i stedet anvendes afsendelsesland
- Indsamlingen af transportoplysninger blev reduceret for 1993 til 1996 og indsamles ikke fra og med 1997
- Ved indberetningen blev ca. 300 procedurekoder (5-cifrede) afløst af ca. 15 transaktionsarter (2-cifrede).

For det andet er der indført en såkaldt statistisk tærskel, som fritager virksomheder med en lille årlig EU-handel for pligten til at indberette til INTRASTAT, jf. nedenfor under statistikkens omfang.

INTRASTAT er i Danmark organiseret på den måde, at virksomhederne hver må ned skal indsende oplysninger om deres EU-handel til deres toldcenter. Oplysningerne samles i Told•Skat's edb-center og videregives ugentlig til Danmarks Statistik. Fra 1998 er indsamlingen af oplysninger overgået til de nyetablerede toldcentre. Udover at indsamle de statistiske oplysninger skal toldcentrene også bistå virksomhederne med råd og vejledning.

Virksomhederne indberetter oplysningerne på flere måder:

- På blanketter som tilsendes af Danmarks Statistik
- Via Told•Skat's on-line-/batchløsning
- Via pc-programmet IDEP/KN8² som er udviklet af Eurostat. IDEP/KN8 stilles gratis til rådighed for virksomhederne via Danmarks Statistik.
- Via Told•Skat's disketteløsning

Tabel 1 Indberetninger til INTRASTAT fordelt på indberetningsmedier

År	Blanketter		On-line/batch		Diskette		IDEP/KN8	
	Indberet- ninger	Pct.	Indberet- ninger	Pct.	Indberet- ninger	Pct.	Indberet- ninger	Pct.
1993	678 694	22,7	856 892	28,6	1 090 202	36,4	366 589	12,3
1994	660 518	19,1	946 714	27,3	1 394 937	40,3	461 726	13,3
1995	918 421	17,9	1 432 974	28,0	2 038 960	39,8	731 854	14,3
1996	908 910	16,1	1 463 841	25,9	2 368 697	41,9	905 775	16,0
1997	817 642	13,5	1 560 794	25,8	2 713 263	44,9	953 335	15,8
1998	833 529	12,8	1 731 062	26,6	2 848 610	43,8	1 093 897	16,8
1999	880 363	11,4	1 878 940	24,4	3 866 886	50,2	1 077 627	14,0
Mio. kr.								
1993	96 676	44,9	58 374	27,1	36 387	16,9	24 060	11,2
1994	104 125	43,0	67 244	27,8	45 214	18,7	25 518	10,5
1995	145 830	43,0	92 659	27,3	61 711	18,2	38 941	11,5
1996	146 148	41,6	96 216	27,4	66 251	18,8	43 160	12,3
1997	149 925	39,2	104 388	27,3	73 394	19,2	54 852	14,3
1998	152 527	38,6	106 849	27,1	75 437	19,1	60 042	15,2
1999	161 040	39,5	110 919	27,2	76 972	18,9	58 941	14,5

² IDEP/KN8 er indtil 2000 blevet benævnt EDICOM.

Kontrol af oplysninger

I Danmarks Statistik underkastes de indberettede oplysninger dels en validitetskontrol og dels en sandsynlighedskontrol. I validitetskontrollen udlægges poster der indeholder ugyldige oplysninger (fx ugyldig varekode), mens der i sandsynlighedskontrollen udtages poster der markant afviger fra tidligere indberetninger (fx forskel i enhedspris).

Poster der i validitetskontrollen er registreret som fejlbehæftede indgår ikke i statistikken før de er rettet. Ved udtagningen af sandsynlige fejl, skælnes der mellem fejl, som væsentligt vil påvirke statistikken, og som derfor blokeres, således at de ikke indgår i statistikken, før de er blevet undersøgt, og fejl som kun i mindre omfang vil påvirke statistikken, og som derfor indgår i statistikken, også mens undersøgelsen foretages.

Validitetskontrollen resulterede i 1999 i ca. 67.000 rettede importposter og 89.000 rettede eksportposter. I 1999 resulterede sandsynlighedskontrollen tilsvarende i ca. 35.000 rettede importposter og ca. 39.000 rettede eksportposter.

I INTRASTAT-systemet kontrolleres det desuden, om samtlige virksomheder i INTRASTAT-registret har indberettet oplysninger om deres udenrigshandel. I tilfælde af manglende oplysninger foretages skriftlig rykning.

Den kreds af virksomheder der skal indberette til INTRASTAT bestemmes på baggrund af oplysninger på den momsindberetningsblanket der anvendes ved indberetning til Told•Skat. Det drejer sig om rubrik A: værdien af varekøb fra andre EU-lande og rubrik B: værdien af varesalg til andre EU-lande. Disse oplysninger anvendes desuden til alsstemning med de månedlige indberetninger i INTRASTAT (jf. afsnit 1.4).

Virksomhedernes indberetning af momsoplysninger foregik kvartalsvis for 1993 til 1998. Pr. 1. januar 1999 blev reglerne for momsafregning ændret, idet der blev indført månedlig afregning for alle firmaer med en årlig momspligtig omsætning over 10 mio. kr. (i 1999 var indsendelsesfristen 2 måneder og 1 dag hvilket blev ændret til 1 måned og 10 dage pr. 1. januar 2000) og halvårlig for alle firmaer med en årlig momspligtig omsætning på 1 mio. kr. eller derunder (indsendelsesfristen er 2 måneder og 1 dag). Firmaer med en årlig momspligtig omsætning over 1 mio. kr. og mindre end eller lig med 10 mio. kr. kan/skal afregne kvartalsvis (indsendelsesfristen er 1 måned og 10 dage).

Som led i den tætte kontakt med virksomhederne er der i Danmarks Statistik oprettet en særlig hjælpefunktion, som primært pr. telefon men også skriftligt tager sig af forespørgsler vedrørende INTRASTAT. I 1999 blev ca. 14.000 henvendelser behandlet.

1.2. EXTRASTAT (handel med ikke-EU-lande).

Indsamlingen af oplysninger om handel med ikke-EU-lande foregår principielt på samme måde for importen og for eksporten, og er i øvrigt identisk med systemet, som før 1993 blev brugt til udarbejdelse af hele Danmarks udenrigshandelsstatistik.

De statistiske oplysninger er en integreret del af de oplysninger, som import- og eksportvirksomhederne meddeler Told•Skat i forbindelse med toldbehandling af de importerede og eksporterede varer. Siden 1. januar 1988 er EU's enhedsdokument blevet anvendt i forbindelse med såvel import som eksport. Enhedsdokumentet afløste forordningsbegæringen ved import og udførselsattesten ved eksport. Ved indrapportering til Told•Skat kan oplysningerne på enhedsdokumentet desuden afgives på diskette samt on-line.

Ehvervslivets indførelse af avancerede edb-systemer har medført, at Told•Skat modtager en stadig større del af indberetningerne on-line eller på diskette.

Indsamling af oplysninger

EXTRASTAT

Indberetningspligtige virksomheder

Tabel 2

Indberetninger til EXTRASTAT fordelt på indberetningsmedier

Medier	Import		Eksport		Import		Eksport		
	Indberet- Pct.	Indberet- Pct.	Indberet- Pct.	Indberet- Pct.	Indberet- Pct.	Indberet- Pct.	Indberet- Pct.		
Elektroniske medier	1993	862 505	54,1	2 197 276	81,2	730 977	45,9	509 673	18,8
	1994	958 288	51,3	2 596 131	82,3	911 157	48,7	558 759	17,7
	1995	487 288	52,5	1 795 340	80,7	441 410	47,5	430 118	19,3
	1996	435 682	46,6	1 719 717	76,6	498 839	53,4	526 111	23,4
	1997	376 429	39,0	1 813 453	73,6	589 885	61,0	648 936	26,4
	1998	314 730	31,9	1 662 234	67,6	671 166	68,1	798 040	32,4
	1999	376 188	29,8	1 753 450	59,5	886 874	70,2	1 192 762	40,5
Mio. kr.	1993	68 302	71,2	106 336	89,8	27 660	28,8	12 044	10,2
	1994	75 143	69,5	119 564	88,7	32 948	30,5	15 268	11,3
	1995	51 427	71,2	89 506	88,9	20 815	28,8	11 182	11,1
	1996	50 029	65,6	89 249	85,8	26 178	34,4	14 829	14,2
	1997	49 378	57,3	96 152	83,3	36 851	42,7	19 309	16,7
	1998	45 329	51,3	86 652	75,2	43 117	48,7	28 597	24,8
	1999	53 601	47,2	97 154	66,8	60 016	52,8	48 324	33,2

For *importen* fungerer indsamlingssystemet i hovedtræk på følgende måde:

Ved varens ankomst til dansk grænse eller havn skal der udfyldes en godsdeklaration (se bilag 2). Godsdeklarationen udfyldes på papir eller via edb direkte til Told • Skat's godsregister. Godsdeklarationen indeholder bl.a. oplysninger om den anvendte transportmode, oplysninger til identifikation af varen, summariske oplysninger om varens art samt oplysninger om varens toldmæssige status.

Når varerne er godsregistreret og når enhedsdokumentet er modtaget og godkendt hos Told • Skat, kan importøren frit disponere over varerne.

Visse varer, skal angives til fortoldning straks efter godsregistreringen, fx varer, der er omfattet af sundheds- eller sikkerhedsmæssige særbestemmelser.

Godsregistrerede varer skal angives til fortoldning eller gennemføres senest 10 hverdage, herunder ikke lørdage, efter godsregistreringen. Fortoldningen sker ved, at importøren til sit lokale toldcenter indsender enhedsdokumentet (se bilag 3), idet fortoldningen af varen normalt foregår her.

Enhedsdokumentet indeholder alle nødvendige oplysninger såvel til udenrigshandelsstatistikken som til toldbehandlingen. Enhedsdokumentet skal være vedlagt de for fortoldningen i øvrigt nødvendige dokumenter - faktura, oprindelsescertifikater, mm.

Enhedsdokumentet indeholder, foruden oplysning om beregnet told også oplysning om beregnet merværdiafgift og andre afgifter, som skal betales i forbindelse med importen.

På toldcenterne gennemgås enhedsdokumenterne og sammenholdes med tilgodekommenterne. Hvis der konstateres fejl i enhedsdokumentet, tilbageendes den normale til importøren med anmodning om at udfylde en ny angivelse. Hvis enhedsdokumentet er i orden, foretages edb-registrering, som finder sted på terminaler, der er tilsluttet et landsomfattende terminalsystem med forbindelse til Told • Skat's edb-center.

I forbindelse med registreringen underkastes oplysningerne en validitetskontrol.

Kontrol af
importoplysninger

Importoplysninger

De indsamlede oplysninger overføres dagligt fra toldcentrene til Told•Skat's edb-center og videregives ugentligt til Danmarks Statistik til brug for udenrigshandelstatistikken.

I Danmarks Statistik gennemføres herefter ugentligt en sandsynlighedskontrol, der i 1999 resulterede i 14.353 rettede poster. Disse poster sendes via Told•Skat's edb-center tilbage til toldcentrene i form af udprintede lister for nærmere undersøgelse og eventuel retelse.

De rettede poster returneres til Danmarks Statistik i forbindelse med de ugentlige dataleverancer. At der foretages retelse i en ekspedition berører ikke ekspeditionens tidsmæssige placering i statistikken, der alene beror på fortoldningsdatoen.

For *eksporten* anvendes et indsamlingssystem som stort set svarer til det, der anvendes for importen.

Udførselsangivelsen indeholder, som allerede nævnt, alle nødvendige oplysninger såvel til udenrigshandelstatistikken som til Told•Skat's behandling af varen.

Ved varens eksport udfyldes på tilsvarende måde en udførselsangivelse (se bilag 4), som afgives til Told•Skat.

Statistiske oplysninger om danske fiskeres handlinger direkte i udlandet indsendes månedligt til Danmarks Statistik af Fiskeriministeriet, (jf. afsnit 3).

Fejlsøgningen af eksportoplysningerne finder sted på samme måde som ved fejl-søgningen af importoplysningerne.

Sandsynlighedskontrollen af eksportoplysninger resulterede i 1999 i 40.592 rettede poster.

1.2.3 Periodisering. I INTRASTAT er referencemåneden den måned (m), i hvilken varen afsendes eller modtages forudsat, at faktureringsdatoen ligger i samme måned. Ligger faktureringsdatoen i en tidligere eller senere måned er referencemåneden den måned, der følger umiddelbart efter afsendelses-/modtagelsesmåneden (m+1). Selve indsendelsesfristen til INTRASTAT var i 1999 den 10. hverdag efter referencemåneden.

I handelen med ikke-EU-lande er eksportens tidsmæssige placering i statistikken bestemt af datoen for udførselsangivelsens modtagelse hos Told•Skat. Denne dato vil normalt falde sammen med varens fysiske udførsel, men kan dog også ligge før den fysiske udførsel (fx ved udførsel med skib, hvor lastningen varer flere dage).

Da enhedsdokumentet ved import først afgives efter varenes fysiske indførsel, er der altså en mindre forskel i den tidsmæssige placering i statistikken af import og eksport.

1.3. Statistikkenes omfang.

1.3.1 Opgørelsesmetode. Udenrigshandelen kan opgøres på grundlag af to forskellige principper, henholds-

vis *generalthandelsprincippet* og *specialhandelsprincippet*.

Efter *generalthandelsprincippet* medtages i opgørelsen alle varer, der passerer grænsen, såfremt der ikke ved særlige regler er fastsat undtagelser (fx varer der transiterer gennem Danmark).

I importen indgår således alle importerede varer, herunder også varer, der er bestemt til senere genudførsel eller faktisk bliver genudført. Eksporten omfatter tilsvarende alle varer, uanset om varerne er fremstillet i landet, eller det drejer sig om genudførsel.

EXTRASTAT

INTRASTAT

Kontrol af eksportoplysninger

Eksportoplysninger

Generalhandel

Specialhandel

Opgjort eller *specialhandelsprincipper* omfatter udenrigshandelen de samme varer som opgjort eller generalhandelsprincipper, bortset fra varer som importeres og optægges på private jagter i trihavnen, på lodoptag, på importoptag for landbrugsvarer samt provianteringslagre, og som senere gennulføres. Efter dette princip medtages varer der føres fra et af de nævnte jagter ind i landet først i specialimportten, når de forlader jagret. Danske varer, der fra et jagter, herunder også fra eksportlagre for landbrugsvarer, går til udlandet medtages først i specialleksporten, når de forlader jagret. Det sidste gælder også i generalhandelen, på nær når der er tale om den offentlige del af trihavnen.

Endvidere medtages under specialhandelen *ikke* varer, som alene godsregistreres og herefter gennulføres inden for den af ToldSkat fastsatte periode. Derimod *medtages* under specialhandelen varer, som indføres og senere gennulføres, forudsat at varerne ved importen er forloddet.

Varer, som blot transiterer gennem landet for udenlandsk regning, medtages ikke i udenrigshandelen, hverken efter general- eller specialhandelsprincipper.

Offentliggørelse efter generalhandelsprincipper

Sondringen mellem general- og specialhandel er alene relevant i et tolddokument-baseret indsamlingssystem. Frem til indførelsen af NTRASTAT i forbindelse med overgangen til EU's indre marked i 1993 blev den danske udenrigshandel opgjort efter specialhandelsprincipper. Da NTRASTAT-systemet imidlertid har mange ligheder med generalhandelsprincipper, blev det i 1993 besluttet at opføre både EU-handelen og handelen med ikke-EU-lande efter dette princip. I forbindelse med en revision af udenrigshandelslovene i 1997 er handelslovene tilbagetrukket opgjort efter generalhandelsprincipper, jf. nedenfor.

Generalhandelsprincipper har tidligere været anvendt her i landet fra 1959 til 1978. Fra 1. januar 1979 blev opgørelsesmåden bl.a. som følge af tilpasning til EU ændret til specialhandelsprincipper.

Fritaget fra ovenstående almindelige regler om udenrigshandelsstatistikens at-grænsning er varer, for hvilke der ikke skal udarbejdes statistikker og dermed heller ikke skal indsamles oplysninger. Fritagelsen vedrører følgende varer:

Varer der er fritaget for indsamling af oplysninger

- (a) legale betalingsmidler og værdipapirer
- (b) varer til anvendelse som nødhjælp i katastrofeområder
- (c) varer, der er bestemt til diplomatiske repræsentationer og lignende:
 1. varer, der nyder fordel af diplomatisk og konsular immunitet eller lignende
 2. gaver til statsoverhoveder og til regering- eller parlamentets medlemmer
 3. genstande, der fremsendes som et led i gensidig international administrativ og juridisk bistand
- (d) varer, der ikke er genstand for en erhvervsrettet transaktion:
 1. ordenr, æresbevisninger, ærespræmier, medaljer og erindringsleg
 2. rejseudstyr, proviant og andet rejsegods, herunder sportsartikler, bestemt til personlig brug, som medtages at den rejsende, sendes på forhånd eller efter sendes
 3. brudeudstyr, flyttegods og arvegods
 4. ligklister og urner, udsmykninger til grave og genstande bestemt til vedligeholdelse af grave og gravmonumenter
 5. reklametrykssager, brugsanvisninger, prislister og andre reklameartikler
 6. varer, der er blevet uanvendelige, eller som ikke linder industriel anvendelse
 7. ballast
 8. fotografier, eksponerede og fremkaldte film, tegninger, lystryk, manuskripter, forvaltningstryksager, arkivmateriale og korrekturtryk samt alle informationsmidler, der anvendes ved udveksling af informationer inden for Fællesskabet
 9. frimærker
 10. farmaceutiske produkter til brug ved internationale sportsarrangementer

(e) produkter, der anvendes ved fælles ekstrordinære aktioner med henblik på beskyttelse af personer eller af miljøet

(f) varer, der omfattes af en ikke-erhvervsretlig vareudveksling mellem fysiske personer, som har bopæl i de grænseområder, der er defineret af medlemsstatene, samt produkter, der fremstilles af landbrugere på ejendomme i et tredjeland, men i umiddelbar nærhed af Fællesskabets statistikområde, hvor hovedvirksomheden er beliggende.

Ved EU-handel vedrører fritagelsen desuden:

(g) varer, der udveksles midlertidigt, blandt andet:

1. varer bestemt til messer og udstillinger

2. teaterdekorationer

3. karusseller og andet tivolimateriel

4. fagligt udstyr i henhold til Den Internationale Toldkonvention af 8. juni 1968

5. spillefilm

6. apparater og materiel til forsøg

7. dyr til konkurrencer, opdrætning, væddeløb osv.

8. vareprøver

9. transportmidler, containere og tilbehør til transportmidler

10. emballage

11. lejede genstande

12. apparater og materiel til brug ved bygge- og anlægsarbejder

13. varer, der indføres eller udføres med henblik på undersøgelse, analyse eller afprøvning

(h) varer, der forlader et bestemt statistikområde for at vende tilbage dertil efter befordring - enten direkte eller afbrudt af stop, der ikke står i forbindelse med transporten - over et fremmed område.

Import og eksport under Toldtariffens varenummer 7108.20.00 (monetært guld) medtages ikke ved offentliggørelse af udenrigshandelsstatistikken. Derimod medtages guldmalm, guldbarrer og halvtabrikata fra 1. januar 1976 i udenrigshandelsstatistikken.

Eller de internationale aftalte principper anbefales det, at bunkring, proviant og udstyr til fremmede skibe i dansk havn og danske skibes køb i udenlandsk havn opføres særskilt, hvor disse varer er af væsentlig betydning. Efter hidtidig dansk praksis er disse varer indført i udenrigshandelsstatistikken, men en særlig opførelse foretages af salg til udenlandske skibe og fly i dansk havn og til danske skibe og fly i udenrigsland, jf. afsnit 4.

Varer til og fra forædling (egenlig forarbejdning) indgår i statistikken med deres fulde værdi, medens reparationsvarer fra 1. januar 1971 ikke medtages. Der foretages dog en særskilt opførelse for reparationsvarer, jf. afsnit 4.

Fra 1. januar 1983 er import og eksport direkte til og fra den danske kontinentalsokkel medtaget i udenrigshandelsstatistikken. Oplysninger om import til og eksport fra kontinentalsokken i transit over Danmark har i alle årene været indeholdt i udenrigshandelsstatistikken.

Fra 1. januar 1988 medtages returvarer i udenrigshandelsstatistikken.

1.3.2 Tærskelordninger i INTRASTAT.

INTRASTAT anvendes en statistisk tærskel, baseret på værdien af den årlige import fra respektive eksport til andre EU-lande fritagelsesfærdslen. Virksomheder, hvis årlige EU-handel ligger under denne tærskel er fritaget for at indberette detaljerede oplysninger til INTRASTAT. I importen er grænsen fra og med 1997 på 1.500.000 kr. (500.000 kr. før 1997) og i eksporten 2.500.000 kr. (800.000 kr. før

Fritagelsesfærdslen

Særlige forhold

Statistik estimerer omfanget af den manglende handel ud fra momsindberetninger-
ne. Før 1997 blev den manglende handel offentliggjort i form af samleposten
«ufordelt EU-handel». I 1997 blev der foretaget nyberegning af «ufordelt EU-
handel», og tallene er i dag fordelt på varer og lande for hele perioden siden januar
1993. Der er hermed etableret fuldstændig korrespondance mellem de mest detal-
jerede udenrigshandelstal og totaltallene.

En detaljeret redegørelse for de beregningsmetoder som er anvendt ved revisionen
af handelsestallene, kan rekvireres ved henvendelse til Danmarks Statistik.

Tabel 3

INTRASTAT		EXTRASTAT	
Import	Ekspor	Import	Ekspor
Mio. kr.	Pct.	Mio. kr.	Pct.
1 871	-	1 871	1,0
4 340	-	4 340	2,1
5 007	-	5 007	2,4
5 307	-	5 307	2,4
5 320	-	5 320	2,5
1 380	0,7	1 729	1,9
413	0,3	1 909	1,8
796	0,6	4 702	3,6
994	0,5	4 200	3,1
1 025	0,5	4 702	3,5
460	0,2	3 292	3,4
391	0,2	3 491	3,4
472	0,2	3 877	3,4
842	0,2	3 997	3,5
849	0,3	4 027	3,4

Estimationselementer i INTRASTAT

EU-import		EU-eksport	
Frilags- tagelses- sponse- tærskel	No re- Transak- sponse- tærskel	Frilags- tagelses- sponse- tærskel	No re- Transak- sponse- tærskel
I alt/	I alt/	I alt/	I alt/
grad	grad	grad	grad
tærskel	tærskel	tærskel	tærskel
mio. kr.	mio. kr.	mio. kr.	mio. kr.
1 361	9 169	794	109 923
1 459	10 630	796	125 741
1 756	15 892	994	183 418
1 814	13 787	1 005	184 906
5 238	16 833	725	206 609
5 579	21 229	866	219 709
5 704	22 112	1 101	221 986

1993	1,2	8,3	0,7	98,8	1,1	6,5	0,3	98,9
1994	1,2	8,5	0,6	98,8	1,0	6,7	0,3	99,0
1995	1,0	8,7	0,5	99,0	0,8	6,8	0,4	99,2
1996	1,0	7,5	0,5	99,0	0,8	6,5	0,2	99,2
1997	2,5	8,1	0,4	97,5	2,1	4,8	0,2	97,9
1998	2,5	9,7	0,4	97,5	2,1	4,6	0,2	97,9
1999	2,6	10,0	0,5	97,4	2,0	5,7	0,3	98,0

Dækningssgraden, der angiver hvor stor en del af den samlede EU-handel der dæk-
kes af de virksomheder der er indberetningspligtige til INTRASTAT, er formelt ca.
99% frem til 1996. Herefter falder den til lidt under 98% som følge af forhøjelsen
af tærskelgrænserne i 1997. I praksis er dækningssgraden dog væsentlig lavere på

Konklusion

Det er Danmarks Statistiks opfattelse, at udenrigshandelsstatistikken i sin nuværende form giver en statistisk dækkende beskrivelse af Danmarks varesamhandel med udlandet. Ved de første offentliggørelser er tallene dog behæftet med nogen usikkerhed på grund af mangelfulde/fejlagtige indberetninger til INTRASTAT. Dette forhold korrigeres der for ved at sammenholde indberetningerne til INTRASTAT med indberetningerne til andre statistikker, der belyser Danmarks

betalingsstatistik.

omfang kan henføres til fejlagtig kodning af betalingerne i Nationalbanken to statistikker – udover forskelle som følge af begrebsmæssige forskelle – i vidt omfang kan henføres til fejlagtig kodning af betalingerne i Nationalbanken. Dette forhold korrigeres der for ved at sammenholde indberetningerne til INTRASTAT med indberetningerne til andre statistikker, der belyser Danmarks varesamhandel med udlandet. Ved de første offentliggørelser er tallene dog behæftet med nogen usikkerhed på grund af mangelfulde/fejlagtige indberetninger til INTRASTAT. Dette forhold korrigeres der for ved at sammenholde indberetningerne til andre statistikker, der belyser Danmarks varesamhandel med udlandet.

- Sammenligninger af udenrigshandelsstatistikken med Nationalbankens betalingsstatistik og eksport og import af betalingsstatistikken viser, at betalingsstatistikken kan være overvurderede i forhold til udenrigshandelsstatistikken. Undersøgelse af indberetningerne til udenrigshandelsstatistikken og betalingsstatistikken fra oktober 1998 og fremefter tyder på, at årsagerne til forskelle mellem de to statistikker – udover forskelle som følge af begrebsmæssige forskelle – i vidt omfang kan henføres til fejlagtig kodning af betalingerne i Nationalbankens betalingsstatistik.
- Sammenligninger af udenrigshandelsstatistikken med Nationalbankens betalingsstatistik og eksport af industriprodukter i overensstemmelse med den månedlige opgørelse af industriens omsætning på eksportmarkederne.

- Sammenligninger af udenrigshandelsstatistikken med andre nationale statistikker opgjort af Danmarks Statistik viser en meget parallel udvikling både for importen og eksportens vedkommende: Importen fra de øvrige EU-lande og momsstatistikken opgørelse af EU-varer viser den samme udvikling. Eksportstatistikken opgørelse af EU-varer og udviklingen i den samlede eksport af industriprodukter i overensstemmelse med den månedlige opgørelse af industriens omsætning på eksportmarkederne.

- Sammenligninger af de danske udenrigshandelsstatistik med de øvrige EU-landes udenrigshandelsstatistik (spjitransaktionerne) viser, at der i de øvrige EU-lande er langt større niveauproblemer med opgørelsen af importen fra Danmark end i Danmark. Statistikken opgørelse af eksporten til Tyskland understøtter – Danmarks importen fra Danmark til Tyskland at være stærkt undervurderet – Danmarks Statistik opgørelse af eksporten til Tyskland udviser et langt mere realistisk forløb ved overgangen til INTRASTAT-systemet i 1993 end den tyske opgørelse af eksporten fra Danmark til Tyskland at være stærkt undervurderet – Danmarks Statistik opgørelse af eksporten til Tyskland udviser et langt mere realistisk forløb ved overgangen til INTRASTAT-systemet i 1993 end den tyske opgørelse af eksporten fra Danmark til Tyskland.

Sammenligninger

INTRASTAT og EXTRASTAT

Andre forhold har ligeledes betydning for udenrigshandelsstatistikens kvalitet. Mens EXTRASTAT-systemet er identisk med systemet før 1993 tjener INTRASTAT-systemet alene statistiske formål. Dette er et forhold, der i sig selv kan give anledning til den mistanke, at der er sket en forringelse af udenrigshandelsstatistikens kvalitet.

Danmarks Statistik har undersøgt denne formodning ved at sammenligne Udenrigshandelsstatistikens tal med alternative statistiske kilder, der belyser Danmarks udenrigshandel, og er kommet frem til følgende resultater:

Overgang til det indre marked

1.4 Kvaliteten af udenrigshandelsstatistikken.

Grund af manglende indberetninger (no response). Samlet forøges der således estimation af totaltallet samt vare/landefordeling af tallene for ca. 8-13% af den samlede EU-handels vedkommende.

varehandel med udlænde – primært oplysningerne om EU-varehandel på momsangivelsen. Danmarks Statistik undersøger løbende udenrigshandelsstatistikens kvalitet og resultatet offentliggøres kvartalsvist i notatet *Kvaliteten af udenrigshandelsstatistik*, der kan findes på www.dst.dk/kvalitet/udenrigshandel.

1.5 Varegrupperingen.

Varegrupperinger

Ved varegrupperingen er primært anvendt Toldtariffens vareopdeling samt FN's Standard International Trade Classification: SITC, Rev 3 (1988 Revision). Under grupperes importen efter anvendelse opdelt efter FN's Broad Economic Categories; BEC, mens eksporten grupperes efter produktionsgrenene (KONJ) defineret ved SITC, Rev. 3 grupperinger. Herudover benyttes for transportopdelinger FN's nomenklatur: CTSE (Commodity classification for Transport Statistics in Europe), udarbejdet af FN's økonomiske kommission for Europa.

1.5.1 Toldtariffen.

Toldtariffen er den nomenklatur alle lande i EU lægger til grund for indberetning af samhandel og handel med 3. lande. Toldtariffen er baseret på Told Samarbejdsrådets nomenklatur; HS (Harmonized System), benyttet af den alt overvejende del af verdens lande. HS nomenklaturen er et sekscifret system, og varegrupperingen er sammensatte med grupperingen givet ved de første seks cifre i Toldtariffen. Medtages de efterfølgende to cifre i Toldtariffen, fremkommer EU's kombinerede nomenklatur (KN) bestående af i alt 8 cifre, som blev introduceret i 1988.

Toldtariffens 9. og 10. cifre indeholder EU-opdelinger fra TARIK (Integrated Customs Tariff of the European Communities - også introduceret i EU's integrerede de tariff i 1988) vedrørende toldsuspensioner, toldpræferencer og andre toldforanstaltninger.

Da grundlaget for Toldtariffens opstilling fra 1. januar 1988 ændredes, blev den hidtidige nomenklatur COUN (Customs Cooperation Council Nomenclature) erstattet af HS.

Samtidig blev EU's nomenklatur NIMEXE (Nomenclature of Goods for the External Trade Statistics of the Community and Statistics of Trade between Member States) erstattet af den kombinerede nomenklatur (KN) og TARIK, som er tilpasset HS.

Eftersom der ingen toldmure er indenfor EU, benyttes kun de første 8 cifre af Toldtariffen ved indberetningen til INTRASTAT, mens den fulde Toldtariff benyttes ved indberetning af import fra 3. lande. Ved eksport til 3. lande benyttes kun de første 8 cifre af Toldtariffen. Den samlede Toldtariff har i alt ca. 14.000 opdelinger, inkl. TARIK-opdelinger.

Grupperingen i *HS-nomenklaturen* er overvejende baseret på en inddeling af varerne efter det materiale, de er fremstillet af. Fra HS kommer opdelingen i afsnit og kapitler (2-cifret niveau), de 4-cifrede hovedpositioner (ca. 1.200 opdelinger) og de 6-cifrede underpositioner, som der er godt 5.000 af.

KN udgør en sammenbygning af toldopdelinger og statistiskopdelinger, som ovenfor nævnt er henlagt til 7. og 8. cifre i Toldtariffen.

Af tabel 5 fremgår de årlige ændringer i antallet af varekoder i EU's kombinerede nomenklatur fordelt på anvendelsesområde. Endvidere er anført hovedårsagen til de årlige ændringer i nomenklaturen. Ændringerne tager udgangspunkt i opdelingen med 7.952 NIMEXE koder og 4.168 CCT koder (Common Customs Tariff - Toldtariffen), der var gældende til og med 1988.

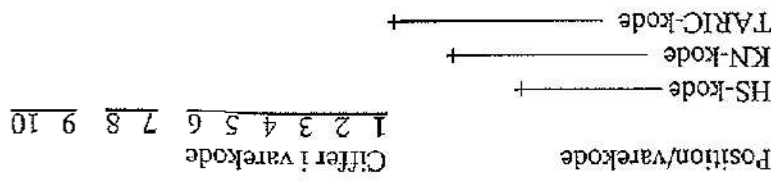
Fabel 5

Underopdelinger i den kombinerede nomenklatur (KN)

Anvendelsesområde		Statistik		Hovedårsag	
		Tariff- Kombi-	Fering	I alt	Hovedårsag
		nation	nation		
1988	2 035	2 127	5 344	9 506	Oprettelse af KN8 baseret på HS
1989	2 084	2 151	5 344	9 579	Almindelige ændringer/tilpasninger
1990	2 189	2 183	5 323	9 695	Almindelige ændringer/tilpasninger
1991	2 231	2 185	5 327	9 743	Almindelige ændringer/tilpasninger
1992	2 296	2 213	5 328	9 837	Almindelige ændringer/tilpasninger
1993	2 347	2 235	5 324	9 906	INTRASTAT (nationale underopdelinger)
1994	2 533	2 253	5 322	10 108	INTRASTAT (nationale underopdelinger)
1995	2 520	2 596	5 332	10 448	GATT aftaler
1996	2 381	2 658	5 456	10 495	Tilpasning af KN til HS
1997	2 379	2 783	5 444	10 606	Integration af annex 8 i KN96
1998	2 336	2 816	5 435	10 587	TTA, suspension af selvstændig told ¹
1999	2 247	2 784	5 397	10 428	SLIM I og II initiativer ²
2000	2 219	2 689	5 406	10 314	Fortsettelse af SLIM II initiativer

¹ International Trade Administration (ITA)
² Simpler Legislation for the Internal Market (SLIM)

I den danske udenrigshandelsstatistik sker offentliggørelse af de detaljerede vareoplysninger på grundlag af de 8-cifrede varenumre (KN). HS, KN og TARIC (Toldtariffen) kan illustreres således:

Eksempel: Uddrag fra Toldtariffen - 'Kapitel 10: Korn'

1002	Rug:	1002.00.00	.00	- Alle varer
1003	Byg:	1003.00.10	.00	- Til udsæd
		1003.00.90	.90	- I andre tilfælde
			.10	- Til fremstilling af malt
			.90	- I andre tilfælde

Toldtariffen indeholder, ligesom KN, HS-nomenklaturens »Almindelige bestemmelser« og bestemmelser til afsnit og kapitler, men desuden yderligere bestemmelser på TARIC-niveau vedrørende told og tariffering.

Toldtariffens detaljerede vareopdelinger findes i *Statistikservice: Udenrigshandelen fordelt på varer og lande*, med foreløbige tal for hvert kvartal samt en årlig opgørelse.

I bilag 9 er vist forbindelsen mellem Toldtariffens vareopdelinger i 1998 og i 1999 i de tilfælde, hvor der er sket ændringer.

Hvis der i løbet af året sker ændringer i Toldtariffens opdelinger, normalt som følge af ændring i toldopdelinger, anvendes ved offentliggørelsen normalt den mindst detaljerede opdeling, som har været gældende i løbet af året. En forregulering over sådanne ændringer findes i bilag 10.

Ved import fra andre EU-lande beregnes værdien ud fra det beskaffelsesgrundlag, der benyttes til momsberedning. Værdien opgøres eksklusiv eventuelle punktavgifter, der betales her i landet, men inklusive omkostninger til transport og forsikring frem til den danske grænse: cif (Cost Insurance Freight) værdien.

Værdiansættelse ved import

1.6 Værdiansættelsen.

Da oplysninger om transportmåde ikke indsamles i INTRASTAT fra og med 1997, kan CTSE-grupperinger herefter kun anvendes til belysning af handel med ikke-EU-lande.

CTSE opdeler varerne i 20 grupper (kategorier), som ligeledes er defineret på grundlag af SITC.

CTSE

Varegrupperingen efter CTSE anvendes ved belysningen af den anvendte transportmåde i import og eksport.

1.5.4 CTSE.

En nøgle mellem opdelingen efter produktionsgrenene og SITC samt Toldtariffens varenumre er vist i bilag 15.

Grundlag af SITC.

Forordningen efter produktionsgrenene omfatter 8 hovedgrupper og under hver af disse et antal varegrupper. Opdelingen er også her i det væsentlige defineret på grundlag af SITC.

En nøgle mellem forordningen efter anvendelse og SITC samt Toldtariffens varenumre er vist i bilag 14.

Forordningen efter anvendelse, som med visse afvigelser er baseret på BEC, omfatter 7 anvendelsesområder og under hver af disse et antal varegrupper. Opdelingen er defineret på grundlag af SITC, således at varenumre under samme SITC-nummer som hovedregel henføres til samme varegruppe.

BEC og KONJ

1.5.3 BEC og produktionsgrenene (KONJ).

Udover KN og SITC belyses importen ved en fordeling efter anvendelse og eksporten ved en fordeling efter produktionsgrenene.

Toldtariffen og SITC-nomenklaturen er forbundet på den måde, at der til et 5-cifret SITC-nummer (Rev. 3) altid svarer et eller flere varenumre under samme 4-cifrede hovedposition i Toldtariffen. En nøgle mellem SITC, Rev. 3 og Toldtariffens varenumre findes i bilag 13A og B.

Princippet for varernes gruppering i SITC-nomenklaturen er varernes forarbejdningsgrad (råvarer, halvfabrikata, færdigvarer).

Opførelse af udenrigshandelen efter SITC i sin mest detaljerede form (5-cifret) findes i tabeldeling 13.

SITC, Rev. 3 anvendes i den danske udenrigshandelstatistik fra 1. januar 1988. SITC, Rev. 3 omfatter 3.118 5-cifrede varenumre, der kan sammenlægges til 1.033 4-cifrede, 260 3-cifrede, 66 2-cifrede og 10 1-cifrede varenumre.

SITC

Ved offentliggørelse af oplysninger for varegrupper (vareområder) anvendes primært SITC.

1.5.2 SITC.

For enkelte varepositioner sker der - af diskretionshensyn - indskrænkning i offentliggørelsen af oplysninger. En fortegnelse over disse varepositioner findes i bilag 11. Vareopdelinger der rammes af sådan indskrænkning er mærket med Δ.

Værdiansættelsen for varer importeret fra 3. lande sker i henhold til EU's bestemmelser om varers toldværdi, jf. toldlovens kap. 4.

Den 1. juli 1980 indførtes nye toldværdiregler, der bygger på EU-Rådets forordning (EØF) nr. 1224/80 af 28. maj 1980 om varers toldværdi.

Hovedreglen ved værdiansættelsen er, at toldværdien så vidt muligt skal ansættes på grundlag af transaktionsværdien, det vil sige den pris, der er betalt eller skal betales for de pågældende varer, og justeret for omkostninger til forskning (til EU's grænse), emballage mv. Til brug for udenrigshandelsstatistikken tillægges endvidere eventuelle forskningsomkostninger fra EU's grænse til dansk grænse, således at importværdien tilnærmelsesvis bliver cif dansk grænse eller havn.

For varer i eksporten angiver eksportøren generelt oplysning om værdien fob (Free On Board) dansk havn eller franco grænsestation, idet der i tilfælde, hvor varen ikke er solgt på afsendelsesstedspunktet skal angives den gældende markedspris.

De anvendte værdiansættelser stemmer i de fleste tilfælde overens med den internationale nationalt anbefalede *transaktionsværdi* (transaction value), der i importen er cif-værdien og i eksporten fob-værdien.

Udenrigshandelsstatistikken eksportværdier er ikke korrigeret for restitutions- og udligningsbeløb, der udbetales/opkræves af landbrugsministeriets EU-direktorat, jf. afsnit 5.

Fra 1. januar 1998 ændredes reglerne for værdiansættelse i forbindelse med indberetning til NTRASTAT i henhold til Kommissionens forordning (EF) nr. 860/97 af 14. maj 1997.

Ved indberetning til NTRASTAT har de indberetningspligtige virksomheder hidtil angivet den statistiske værdi (cif ved import og fob ved eksport). Fra og med januar 1998 skal fakturaværdien indberettes. Åndringen er indført som et led i bestræbelserne på at lette erhvervslivets indberetningsbyrde.

Ved offentliggørelse af udenrigshandelsstatistikken anvendes stadig den statistiske værdi, der beregnes ved estimation.

I *Statistiske Efterretninger: Udenrigshandel, 1998, nr. 6* er nærmere redegjort for værdiansættelsen i udenrigshandelsstatistikken.

Værdiansættelse ved eksport

Nye regler for værdiansættelse

Netovægt og supplerende enheder

1.7 Mængdeangivelser.

Mængden af de importerede og eksporterede varer opgøres på en hovedenhed og eventuelt på en supplerende enhed (fx sik.). Hovedenheden er i langt de fleste tilfælde netovægt angivet i kg.

Netovægten beregnes som varens vægt uden enhver emballage.

Hvis en vareenhed (fx en maskine) ankommer eller afgår i form af delsendinger angives evt. styketal i forbindelse med første delsending.

Ved statistikken offentliggørelse anvendes de mængdeenheder, som kræves ifølge Toldtariffen. Fra den 30. juni 1997 er angivelsen af hovedmængde i NTRASTAT frivillig for udvalgte varekoder, jf. bilag 16. I 1999 omfatter denne ordning ca. 530 varekoder.

1.8 Landefordelinger.

Udenrigshandelsstatistikken grundmateriale indeholder for handel med ikke-EU-lande oplysninger om oprindelsesland og afsendelsesland for importen samt be- stemmelsesland for eksporten. For handel med EU-lande anvendes afsendelsesland i importen og bestemmelsesland i eksporten.

Nuværende landeopgørelser

Ved *oprindelsesland* forstås det land, i hvilket varen er fremstillet eller, hvis fremstillingen er foregået i to eller flere lande, det land, hvori den sidste egenlige forarbejdning har fundet sted. Ompakning, sortering eller blanding betragtes ikke som forarbejdning, medmindre varen efter behandlingen ikke længere kan henføres til noget andet oprindelsesland end det, hvori denne behandling har fundet sted.

For skibe og fly er afsendelses-/oprindelseslandet det land, i hvilket skibet eller flyet var registreret. For varer henhørende under Toldtariffens kap. 97 (kunstværker, samlerobjekter og antikviteter) angives afsendelseslandet som oprindelsesland.

Ovennævnte regler anvendes ikke i alle tilfælde, hvor varen importeres under særlige EU-ordninger (fx toldpræferenceordninger), hvori indgår særlige regler for fastlæggelse af varens oprindelsesland.

Afsendelsesland er det land, hvortil varerne er afsendt med Danmark som *afsendelsesland*.

Såfremt varen under transporten her til landet har været genstand for opbevaring eller handelsmæssige transaktioner, der ikke står i forbindelse med varens transport, fx opmagasinering, overdragelse mv., er afsendelseslandet det sidste land, hvor sådan opbevaring eller transaktion har fundet sted.

Ved *bestemmelsesland* forstås det på eksporttidspunktet sidst kendte land, til hvilket varen skal sendes.

Oprindelsesland

Afsendelsesland

Bestemmelsesland

Tabel 6

Landebegreber i udenrigshandelstilkeden

Periode	Import	Ekспорт
Før 1959	Købsland	Salgsland
1959-1977	Oprindelsesland	Forbrugsland
1978-1992	Oprindelsesland	Bestemmelsesland
Efter 1992	Oprindelsesland/Afsendelsesland	Bestemmelsesland

Tidligere landeopgørelser

I offentliggørelsen af den danske udenrigshandelstilked er hidtil anvendt oprindelsesland for importen og bestemmelsesland for eksporten. Fra 1993 kan EU-lande forsat også opgøres på oprindelsesland, mens importen fra ikke-EU-lande fra 1959 til 1977 blev udenrigshandelen opgjort på *oprindelsesland* og *købsland* for importen og *forbrugsland* og *salgsland* for eksporten. I de fleste opgørelser er dog alene anvendt oprindelsesland, henholdsvis forbrugsland.

Fra 1. januar 1978 skulle der ved indberetning til EU i henhold til forordning nr. 1736/75 for indførsel i visse tilfælde oplyses varens *afsendelsesland*.

At praktiske grunde, og da interessen for oplysning om købsland skønnes ringe, blev købsland herefter fra 1. januar 1978 erstattet af afsendelsesland i udenrigshandelstilkedens grundmateriale.

Fra 1. januar 1979 blev endvidere - ligeledes som følge af tilpasning til EU - forbrugsland erstattet af bestemmelsesland. Denne ændring anses for mindre væsentlig.

Desuden medførte introduktionen af enhedsdokumentet, at oplysninger om salgsland ikke længere indsamles i eksporten.

Med INTRASTAT bortfaldt oplysningen om oprindelsesland i EU-importen.

Ved opgørelse af transportområde i udenrigshandelen anvendes for importen afsendelsesland.

Siden 1. januar 1973 anvendes - med enkelte undtagelser - EU's fælles landefor-
tegnelse, jf. bilag 17.

2. Indeksberregninger.

Indekstyper

Værdiindekset belyser udviklingen i import- og eksportværdierne. Værdiindekset for enhedsværdierne tilsligter at udtrykke den ændring i værdien af de im-
porterede og eksporterede varer, der fremkaldes af prisændringer (ændringer i en-
hedsværdierne). Udover ændringer i værdien pr. enhed som følge af egenlige
prisændringer påvirkes enhedsværdiindekset også af mængdeforskydninger mellem
varerne samlet af kvalitative ændringer af de enkelte varer.

Kvantumindekset tilsligter at udtrykke den ændring i værdien af de importerede og
eksporterede varer, der fremkaldes af mængdeændringer. Udover påvirkninger som
følge af forøgelse eller formindskelse af de omsatte mængder påvirkes indekset
også af mængdeforskydninger mellem varerne.

Beregninggrundlaget

Med virkning fra og med 1972 beregnes indekserne principielt på grundlag af op-
lysninger om importerede og eksporterede mængder og værdier for alle toldariva-
rennare med undtagelse af skibe mv. (skibe over 250 BRT, fly og fra 1. januar
1978: bore- og produktionsplattforme) og fortløbige forsendelser (forsvarsmateriel,
F-16 projekter). Herudover er der i enkelte tilfælde ikke medtaget toldariva-
rennare med en abnorm udvikling i enhedsværdierne, samt enkelte varegrupper af
ringe værdi.

Beregninggrundlaget omfatter herefter ca. 10.000 varepositioner i såvel importen
som eksporten.

Revisioner

Den tidligere omtalte revision af udenrigshandelsstatistikkene har medført et ændret be-
regninggrundlag for indekserne. I 1999 gennemførtes derfor en revision af kvan-
tumindekserne, så indekserne nu er sammenlignelige fra og med 1980.

Revisionen har betydet en ændret beregningsmetode for kvantumindekserne. Med
virkning fra og med 1980 er kvantumindekserne beregnet ved deflatering af værdi-
indekserne, dvs. ved at dividere værdien af handelen med det relevante enhedsvæ-
rdiindeks og her ud fra beregne et indeks, som afspejler mængdeændringer i uden-
rigshandelen. Dette indeks er et Fisher indeks.

I *Statistiske Efterretninger: Udenrigshandel, 1999, nr. 2* er nærmere redegjort for
revisionerne af kvantumindekserne i udenrigshandelsstatistikken.

Beregningsmetode

Kvantumindekserne og indekserne for enhedsværdier beregnes med basis i det nær-
mest forudgående år. Der beregnes dels et kvartalsindeks (basis: ¼ af foregående
år) og dels et årsindeks (basis: året før).

Fra 1. januar 1977 til 31. december 1992 beregnedes endvidere et månedsindeks
(basis: 1/12 af foregående år). Såvel månedsindekserne som kvartalsindekserne og
årsindekserne omregnes ved kædeindeksberregning til et fast sammenligningsår
(1985).

Beregningen af enhedsværdiindekserne finder sted på grundlag af såvel Paasches
formel som Laspeyres' formel, men ved offentliggørelsen benyttes et geometrisk
gennemsnit af indekserne efter de to formler (Fishers indeks)³. I *Statistiske Efter-
retninger: Udenrigshandel, 1984, nr. 17* er gjort nærmere rede for indeksberregnin-
gerne.

³ For beregning af kvantumindeks:

$$\text{Laspeyres' formel: } \frac{\sum p_{96} q_0}{\sum p_{96} q_0} ; \text{ Paasches formel: } \frac{\sum p_{96} q_0}{\sum p_{96} q_0} ; \text{ Fishers indeks: } \sqrt{\frac{\sum p_{96} q_0}{\sum p_{96} q_0}}$$

Ved fortolkning af de offentliggjorte kvartalsindeks, gøres der opmærksom på, at der for flere serier forekommer årligt gentagne sæsonmønstre. Det må derfor anbefales at sammenligne samme kvartaler over forskellige år ved bedømmelse af den aktuelle udvikling.

Bytteforholdet beregnes som forholdet mellem enhedsværdiindekset i eksporten og enhedsværdiindekset i importen.

Ved beregningen af indeks for eksporten samt bytteforholdet er eksportværdien ikke korrigeret for restitutioner og udligningsbeløb, der udbetales/opkræves af landbrugsministeriets EU-direktorat, jf. nedenfor (afsnit 5).

Oplysninger om værdiindeksene, kvantumindeksene og indeksene for enhedsværdier findes i tabelafdeling 1, tabel 8-12.

Overgangen fra SITC, Rev. 2 til SITC, Rev. 3 i 1988 har medført et brud i indeksberegningerne på SITC-kapitel niveau (2-cifret niveau), da ændringerne på enkelte kapitler har været markante.

Beregningerne på SITC-afsnit (1-cifret niveau) er foretaget uden brud, da ændringerne skønnes at have ubetydelig indflydelse på dette niveau.

3. Direkte landinger af fisk.

Udenlandske fiskeres direkte landinger af fisk her i landet og danske fiskeres direkte landinger af fisk i udlandet er medregnet i henholdsvis import- og eksporttallene. Omfanget af danske fiskeres direkte landinger af fisk i udlandet fremgår af tabel 7.

Tabel 7

Landinger af fisk

	I Neder-	I UK	I Norge	I Tser-	I andre	I alle
	landene	landene	landene	øerne	lande	lande
I alt	6 999	319	21 017	4 375	5 410	38 121
Konsumfisk.....	6 483	319	20 891	4 375	1 277	33 344
Ferskvandsfisk.....	-	-	-	-	-	-
Sild, brisling, sardin.....	65	-	13 737	4 300	864	18 966
Fladfisk.....	2 952	9	2	-	32	3 004
Torskfisk.....	2 140	208	8	-	151	2 507
Anden saltvandsfisk.....	1 283	61	7 141	74	27	8 586
Rejer, krabber, hummer, bløddyr.....	33	41	3	-	203	281
Industrifisk.....	516	-	127	-	4 132	4 776
I alt.....	111 003	5 704	42 572	2 470	11 050	172 798
Konsumfisk.....	110 331	5 704	42 488	2 470	9 410	170 403
Ferskvandsfisk.....	-	-	-	-	-	-
Sild, brisling, sardin.....	61	-	10 549	2 349	411	13 369
Fladfisk.....	63 122	327	15	-	685	64 149
Torskfisk.....	40 473	4 232	97	-	1 905	46 707
Anden saltvandsfisk.....	6 347	715	31 783	121	412	39 378
Rejer, krabber, hummer, bløddyr.....	328	430	44	-	5 997	6 800
Industrifisk.....	672	-	85	-	1 639	2 396

Oplyst af Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

4. Varebevægelser som ikke medtages i statistikken.

Som nævnt tidligere medtages reparationsvarer ikke i udenrigshandelstatistikken. Ligeledes medtages ikke bunkers samt andre varer - herunder proviant til udenlandske skibe/fly i dansk havn og til danske skibe/fly i udenrigstær.

Summariske oplysninger om disse varebevægelser er givet i tabel 8.

Tallene for »Andre varer til skibe/fly i udenrigstær« omfatter varer til udenlandske skibe/fly i dansk havn og til danske skibe/fly i udenrigstær.

Om de i overstgilen nævnte tal gælder, at de ikke har været underkastet de samme sandsynlighedskontroller, som udenrigshandelstatistikken i øvrigt. De kan derfor være behæftet med nogen usikkerhed. Dette gælder dog ikke tallene for bunkring, der er oplyst af Energistyrelsen.

Varebevægelser som ikke medtages i udenrigshandelstatistikken

	1996	1997	1998	1999
Genindførsel af varer efter reparation i udlandet	1 075	1 342	974	855
Genudførsel af varer efter reparation her i landet	665	935	914	837
----- 1 000 tons -----				
Bunkring (olie) til skibe i udenrigstær ¹	1 516	1 391	1 399	1 313
Bunkring (olie) til fly i udenrigstær ¹	640	717	622	667
----- mio. kr. -----				
Andre varer til skibe/fly i udenrigstær:				
Til danske skibe/fly	1 439	1 575	1 641	1 612
Til udenlandske skibe/fly i dansk havn	1 031	1 186	1 477	1 184

¹ Oplyst af Energistyrelsen

5. Eksportstøtte fra Landbrugsfonden i Bruxelles (FBOGA).

Siden Danmarks tilslutning til EU har der kunnet udbetales eksportstøtte (restitutioner) ved eksport af landbrugsvarer mv. til 3. lande. Der har endvidere kunnet udbetales tiltrædelsesudligningsbeløb ved eksport til nye medlemslande og udbetales/opkræves monetære udligningsbeløb ved eksport til såvel medlemslande som 3. lande.

Restitutioner udbetales ved eksport til lande uden for EU og er fastsat således, at de principielt udgør forskellen mellem EU-prisen og verdensmarkedsprisen.

Den hidtidige ordning med monetære udligningsbeløb, som dækkede udgifter og indtægter i forbindelse med udsving af medlemsstaternes valutakurser i forhold til de fastsatte landbrugsomsætningskurser (grønne kurser) er pr. 1. januar 1993 blevet afløst af en ordning med tilpasning af de grønne kurser. Afviger markedskursen for en EU-valuta for den tilsvarende grønne kurs, vil det ikke som hidtil udløse monetær udligning, men derimod en tilpasning af den grønne kurs hen imod markedskursen. Der er ikke udbetalt udligningsbeløb til Danmark siden 1995.

Tabel 9 er udarbejdet på grundlag af oplysninger Direktoratet for Fødevarer- og Hverv under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

Hilke medtagne
varebevægelser

Eksportstøtte
Restitutioner
Monetære
udligningsbeløb

Tabel 8

Tabel 9

Eksportstøtte fra Landbrugsfonden i Bruxelles (FEOGA)

	1996	1997	1998	1999
Eksportstøtte i alt	3 103 449	2 858 142	2 483 894	3 552 191
Restitutionser i alt	3 103 449	2 858 142	2 483 894	3 552 191
Korn.....	136 870	153 240	153 674	304 180
Sukker.....	396 937	422 936	377 743	842 069
Olivemjlk.....	-2	1	-1	0
Frukt og grønt	2002	392	149	223
Vin.....	140	16	29	0
Smør.....	218 271	352 180	226 333	245 859
Ost.....	577 314	296 681	270 230	284 251
Øvrige mejeriprodukter	702 223	633 639	798 742	761 468
Økse- og kalvekød	468 325	502 629	169 356	112 273
Svinekød.....	49 061	17 330	48 164	535 294
Svinekød, konserveres	213 952	160 859	125 570	162 782
Føg.....	2 271	1 906	2 552	3 147
Fjerkræ.....	118 053	55 101	68 241	95 301
Sammensatte varer.....	218 036	261 232	243 112	205 345

Danmarks import fra og eksport til Grønland indgår i den danske udenrigshandelsstatistik på samme måde som handel med andre lande.

Hierudover foretager Danmarks Statistik en særlig opgørelse over Grønlands vareomsætning med såvel det øvrige Danmark som med udlandet. Resultatet af denne opgørelse findes i tabelafdeling 2.

Med virkning fra 1. februar 1985 udtrodte Grønland af EU. Fra denne dato overtog Grønlands hjemmestyrer de opgaver, der hidtil var blevet varetaget af det danske toldvæsen i Grønland, herunder også indsamling af oplysninger om Grønlands udenrigshandel, for så vidt disse oplysninger ikke blev uddraget af den danske udenrigshandelsstatistik, jf. nedenfor.

Indsamlingen af udenrigshandelsstatistiske oplysninger varetages i dag af Hjemmestyrets Toldfunktion.

De administrative omlægninger har i øvrigt nødvendiggjort visse ændringer i indsamlingen af materiale til brug for den grønlandske udenrigshandelsstatistik.

Fra 1. februar 1985 indhentes oplysninger om Grønlands import og eksport herfter fra følgende kilder:

Grønlands import:

1. Fra det danske eksportsystem trækkes oplysninger om Danmarks eksport til Grønland.

2. Hjemmestyrets Toldfunktion indsamler oplysninger om Grønlands import direkte fra andre lande end Danmark samt om import fra andre lande via Danmark i de tilfælde, hvor der ikke afgives fuldstændige eksportoplysninger i Danmark (transit for udenlandsk, herunder for grønlandsk regning).

Grønlands eksport:

1. Hjemmestyrets Toldfunktion indsamler oplysninger om al eksport til varemodtagere i andre lande end Danmark samt om eksport med skib til varemodtagere i Danmark af de vigtigste grønlandske produkter. Det drejer sig om varer henhø-

Kilder

rende under Toldtariffens kapitler: 2, 3, 5, 15, 16, 22, 23, 25, 26, 41, 43 og 51 (jf. tabelafdeling 2, tabel 19).

2. Fra det danske importsystem trækkes oplysninger om den eksport til danske varemottagere, som Hjæmlestyrets Toldfunktion ikke indsamler oplysninger om.

Den væsentligste ændring i måden at indsamle oplysninger på er, at næsten alle eksportoplysninger nu indsamles af de grønlandske myndigheder. Tidligere blev oplysninger om al eksport til Danmark hentet fra det danske importsystem.

For importen er der kun sket mindre ændringer.

I forbindelse med omlægningen er statistikken blevet forbedret på enkelte punkter. Tidligere blev varer til og fra reparation optalt i import- og eksportstatistikken. Disse varer holdes nu uden for statistikken på samme måde som i den danske udenrigshandelstatistik.

Eksport af brændsel til udenlandske skibe/fly i grønlandsk havn/lufthavn, der ikke tidligere er blevet optalt, medtages fremover i den grønlandske eksportstatistik.

Ændringerne er gennemført med virkning fra 1. februar 1985. For de oplysninger, der trækkes fra det danske system, er de ovenfor nævnte ændringer med hensyn til reparationsvarer og oprindelsesland dog gennemført med virkning fra 1. januar 1985.

Overgangen til det nye dataindsamlingsystem har givet visse, periodeafgrænsningsproblemer for den grønlandske eksport. Varer til en værdi af ca. 60 mio. kr., der er afsendt fra Grønland i 1984, men indfortoldet i Danmark i 1985 er medtaget i den grønlandske eksportstatistik for 1985.

Den grønlandske import opgøres tilnærmelsesvis cif og eksporten forb, idet de oplysninger, der trækkes fra det danske import- og eksportsystem korrigeres for et beregnet fragtbærb.

Ved vareopdelingen anvendes fortsat den danske Toldtariff.

I modsætning til den danske udenrigshandelstatistik opgøres Grønlands udenrigshandel efter specialhandelsprincipper.

7. Anmærkninger, noter og tabeloversættelse.

Anmærkninger og noter til en række af tabellerne findes i bilag 20.

Engelsk oversættelse til tabellerne findes i bilag 21.

8. Udenrigshandelstatistikens offentliggørelse.

I *Nyt fra Danmarks Statistik* offentliggøres foreløbige tal for importen og eksporten opdelt på varegrupper og lande.

I *Statistiske Efterretninger: Udenrigshandel* offentliggøres oplysninger om værdien af importen og eksporten på hovedtalsniveau. Værdien af importen opgøres med fordeling på varegrupper efter anvendelse og værdien af eksporten på varegrupper efter produktionsgrenene. Endvidere oplyses værdien af importen og eksporten fordelt på lande. For landegrupper og udvalgte enkeltlande, herunder Grønland, meddeles værdien af importen og eksporten med fordeling på varekapitler efter SITC.

Endelig offentliggøres oplysninger om eksportstøtte fra EU's Landbrugsfond (FEOGA).

Nyt fra Danmarks
Statistik
Statistiske
Efterretninger

Generelt

Forsyningsstatistik giver med en god tilnærmede opgørelse over det danske markeds forsyning af varer. Statistikken omfatter industrisalg af egne varer samt import og eksport.

Forsyningsstatistik

Oplysningerne udarbejdes kvartalsvis og dækker den forløbne del af året. Varene er specialiseret svarende til deres 8-cifrede toldtarifnumre, og for hver vare er mængde og værdi anført.

Land/varerlister

Oplysningerne udarbejdes separat for henholdsvis import og eksport. Land/varerlisterne belyser, hvorledes udenrigshandelen mellem Danmark og det enkelte land er sammensat på varer. Ved import er der tale om afsendelses/oprindelsesland, ved eksport om bestemmelsesland.

En vare defineres ved sit 8-cifrede toldtarifnummer, og for hvert land er der anført mængde og værdi samt beregnet gennemsnitspris. Oplysningerne gives for årets forløbne måneder og for den forløbne del af året i form af tal.

Vare/landelister

Oplysningerne udarbejdes separat for henholdsvis import og eksport. Vare/landelisterne giver mulighed for at følge udenrigshandelen af enkeltvarer fordelt på afsendelses/oprindelseslande (import) og bestemmelseslande (eksport).

9.1 Standardabonnementer.

I tillæg til de almindelige publikationer er udenrigshandelstallene desuden tilgængelige via abonnementer og specialopgaver.

9. Specialoplysninger.

Danmarks Statistikbank findes på internetadressen www.statistikbanken.dk, hvor der er mulighed for, at hente detaljerede oplysninger om bl.a. udenrigshandelsstatistikken. Brugere, hvis behov for udenrigshandelsstatistiske oplysninger ikke kan dækkes ved det nævnte publikationsprogram, vil kunne få specialoplysninger på service-nomenklaturen (Toldtariffen).

Danmarks
Statistikbank

Endelig indeholder publikationen en bilagsafdeling med bl.a. forskellige nøgler og kodetoftegnelser, kopi af blanketter og en alfabelisk varefortegnelse til KN-tal. Endelig indeholder publikationen en bilagsafdeling med bl.a. forskellige nøgler og kodetoftegnelser, kopi af blanketter og en alfabelisk varefortegnelse til KN-tal.

Årspublikation

I en særlig tabelafdeling findes oplysninger om Grønlands samhandel med det øvrige Danmark og udlændt.

SITC, kvantumindeks og enhedsværdiindeks for udenrigshandelen. Abonnementssordninger mv. Endvidere bringes tabeller med vareopdelinger efter grundlag og principper for udenrigshandelsstatistikken samt om publikationer og årspublikationen: *Danmarks vareimport og -eksport* indeholder oplysninger om import og eksport af varer og lande. Publikationen offentliggøres desuden i form af en årlig opgørelse.

Statistikservice

Detaljerede kvartalsvise oplysninger om udenrigshandelen med vareopdeling efter landet med opdeling på varer og lande. Endelig offentliggøres Grønlands vareomsætning med det øvrige Danmark og udlændt med opdeling på varer og lande.

Kvartalsvise offentliggøres, ligeledes i *Statistiske Fjferretninger: Udenrigshandel*, en artikel indeholdende oplysninger om værdien af importen og eksporten fordelt på varegrupper og på vigtige landeområder. Desuden offentliggøres en artikel om indeks og bytteforhold i udenrigshandelen.

industriens salg + importen - eksporten

Den indenlandske forsyning beregnes som:

Både opgørelsen af industriens salg samt opgørelsen af importen og eksporten sker i overensstemmelse med de 8-cifrede toldartnumre. I enkelte tilfælde er disse numre dog ikke sammenfaldende, hvorfor det i et vist omfang har været nødvendigt at sammenlægge enkelte varer til grupper.

Opgørelsen, der indeholder mængde og værdi, udarbejdes kvartalsvis og dækker den forløbne del af året.

Udenrigshandelsstatistikken er baseret på de enkelte virksomheders indberetninger om import og eksport. Danmarks Statistik, der bearbejder de indberettede oplysninger, har derfor mulighed for at tilbyde den enkelte virksomhed en opgørelse over dens andel af importen til Danmark eller andel af eksporten til udlandet.

Der leveres kun oplysninger om egen virksomhed.

Oplysningerne fordeles på 8-cifrede toldartnumre og lande, og for hver kombination heraf beregnes andelen efter vægt og værdi.

Opgørelse kan ske for en enkelt virksomhed, flere virksomheder under eet (koncern) eller for flere virksomheder hver for sig.

Tabellen omfatter aktuel måned og den forløbne del af året.

9.2 Andre oplysninger.

De oplysninger, der indsamles i udenrigshandelsstatistikken, kan stort set kombineres efter ønske. Dog sætter diskretionshensyn visse grænser for, hvor detaljeret det kan gøres. Individuelle løsninger kan leveres som engangsupgaver eller i abonement.

Danmarks Statistik stiller desuden viden og erfaring til rådighed ved udformning af individuelle opgaver.

Betalingen fastsættes i de enkelte tilfælde, afhængigt af oplysningernes og programeringens omfang.

10. Yderligere information på www.dst.dk/udenrigshandel.

Yderligere information om udenrigshandelsstatistikken findes på Danmarks Statistiks hjemmeside under emnegruppen udenrigshandel: www.dst.dk/udenrigshandel.

Her findes både generel information om INTRASTAT og EXTRASTAT samt de nominklaturer og koder, der har relevans i forbindelse med udenrigshandelsstatistikken.

Virksomheder der er indberetningspligtige til INTRASTAT, kan desuden bestille manualer og hjælpeprogrammer, der kan lade selve indberetningen.